

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL
VERSENYTANÁCS

☒ 1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

☎ 472-8864 ☏ Fax: 472-8860

Vj-73/2005/23.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a „BRAVOTECH” Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság (Hódmezővásárhely) és az ELEKTRO-QUALITY Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság (Jászberény) ellen fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolása miatt indított eljárásban - tárgyalás tartása nélkül - meghozta az alábbi

határozatot

A Versenytanács az eljárást megszünteti.

A határozat felülvizsgálatát annak kézhezvételtől számított 30 napon belül a Fővárosi Bíróságnak címzett, de a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsánál benyújtandó keresettel kérhetik az eljárás alá vont vállalkozások.

I n d o k o l á s

I. Tényállás

Az eljárás tárgya

1. A Gazdasági Versenyhivatal 2005. május 17-én a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló többször módosított 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban mint Tptv.) 70. § (1) bekezdése alapján eljárást indított annak vizsgálatára, hogy a BRAVOTECH Kft. és az ELEKTRO-QUALITY Kft. az EURONICS műszaki áruházlánc által megjelentetett 2005. február 12. és február 28. között érvényes reklámújságában közzétett tájékoztatással megsértette-e a Tptv. III. fejezetének rendelkezéseit.

Az eljárás alá vont vállalkozások

2. A BRAVOTECH Kft. 1995 óta működő vállalkozás és 2001 óta tagja az EURONICS hálózatnak. Irányítója és egyben ügyvezetője három magánszemély.
3. Az ELEKTRO-QUALITY Kft. 2000 óta működő vállalkozás, tagjai a BRAVOTECH Kft. alapítói.
4. A BRAVOTECH Kft. főtevékenysége elektromos háztartási cikkek nagykereskedelme, míg az ELEKTRO-QUALITY Kft. főtevékenysége elektromos háztartási cikkek kiskereskedelme.
5. Az EURONICS műszaki cikkek kereskedelmével foglalkozó kereskedelmi és beszerzési hálózat, amely Európában 22 országban van jelen 8687 üzlettel. A magyarországi képviselőt és a hálózattal kapcsolatos szervezési feladatokat az EURONICS Kft. látja le, amelynek tagjai az eljárás alá vont vállalkozások és a VÖRÖSKŐ Kft.
6. Jelenleg Magyarország területén összesen mintegy 100 üzlet az EURONICS hálózat tagja. A BRAVOTECH Kft. nem egyedül látja el a magyarországi hálózatot műszaki cikkekkel, illetve nem egyedül végzi a szervezési feladatokat. A kiskereskedelmi tevékenységet, melyet az EURONICS üzletek folytatnak, egyrészt az ELEKTRO-QUALITY Kft. által működtetett 30 saját üzlet, illetve a BRAVOTECH Kft.-vel franchise szerződést kötött 28 partner látja el. A BRAVOTECH Kft. a kelet-magyarországi üzletek készleteit biztosítja nagykereskedelmi tevékenysége keretében, illetve az aktuális akciókat szervezi. A nyugat-magyarországi üzletek esetében a VÖRÖSKŐ Kft. látja el ugyanezeket a funkciókat. Mind a BRAVOTECH Kft., mind a VÖRÖSKŐ Kft. rendelkezik üzletekkel a másik cég által ellátott területen, ezek az üzletek azonban Electro Plus néven működnek. Az ELEKTRO-QUALITY Kft. kereskedelmi tevékenysége során többek között pénzügyi közvetítést is végez.

A vizsgált magatartás

7. A BRAVOTECH Kft. havi rendszerességgel jelenteti meg az EURONICS műszaki áruházlánc reklámújságát, amelyben a kelet-magyarországi üzletekre vonatkozó egységes akciókat hirdet meg. Az akciók kiterjednek mind a saját tulajdonú, mind a franchise rendszerben működtetett boltokra. A vizsgálat tárgyát képező 2005. február 12. és február 28. között vagy a készlet erejéig érvényes kiadás több mint egy millió példányban jelent meg. Az újság "THM 0% - Ingyen hitel! - Most hitelre jobban megéri! - SAMSUNG termékek ingyen hitel akcióban!" szlogeneket tartalmazva jelent meg.
8. A feltüntetett SAMSUNG termékek mindegyikénél "*" jelzést szerepeltetett az eljárás alá vont vállalkozás, amelynek jelentése a lap alsó részén lévő keretes részben, kisebb betűmérettel feltüntetettek szerint az alábbi: "* 0% KAMAT, 0% THM, 0% KEZELÉSI KÖLTSÉG, 0% INDULÓ RÉSZLET, 0% HITELBÍRÁLATI DÍJ! - Minden 30.000-300.000 közötti termék megvásárolható a következő hitelkonstrukció keretében: 200.000 Ft-ig saját erő befizetése nélkül, 200.000-300.000 Ft között a vételár 10%-ának befizetésével vehető igénybe. Futamidő: 10 hónap. Kezelési költség: 0%. THM 0%. A jelen tájékoztató nem minősül nyilvános ajánlattételnek a Bank részéről. A kölcsön odaítélése minden esetben a Bank által elvégzett hitelbírálattal egyetemesen jár.".

függvénye. A hitelbírálat eredményét a Bank nem köteles megindokolni. Az akciós hitel esetén a THM mértéke 0%. Visszavonásig érvényes."

9. A termékek egy részénél szerepelt a "***0% THM opció" jelzés, amely az alsó keretes rész alapján alábbiak szerint értelmezhető: "0% THM OPCIO! - Hitelösszeg: 60.000-2.000.000 Ft-ig. Futamidő: 24 hónap. A hitel törlesztése egyenlő havi részletekben történik. 4 hónap után kétféle visszafizetési lehetőség közül választhat: kifizeti a teljes hitelösszeget - kamat felszámítása nélkül - az opciós időszak vége előtt vagy folytatja a törlesztő részletek fizetését a 24 hónapos futamidőn keresztül. Kezelési költség nincs. A 4. hónap végén a fennmaradó teljes tartozás kifizetése esetén a THM 0%, 24 hónapos futamidő esetén a THM: 33,83-46,91%".
10. A vizsgálat megindításakor a Gazdasági Versenyhivatal tudomására jutott információk alapján a fentebb említett „0% THM opció” elnevezésű hitelkonstrukció nem volt elérhető, így a Tpv. III. fejezetének valószínűsíthető megsértése miatt a GVH eljárást indított. 2005. augusztus 12-én az eljárás kiterjesztésre került a „0% kamat, 0% THM...” elnevezésű hitelkonstrukcióval kapcsolatos tájékoztatásra, mivel az eljárás során a GVH észlelte, hogy a korlátozott elérhetőség ez utóbbi hitelkonstrukció esetében is valószínűsíthető.
11. 2005. február 12. és 14. közötti időszakban a kifogásolt magatartással kapcsolatosan az alábbi hitelkonstrukciók voltak elérhetőek az eljárás alá vont vállalkozások üzleteiben.

-	„0% THM OPCIO”	„Akció 29”
Kölcsön összege	59.990. – 2.000.000.	20.000. – 1.000.000.
Minimum saját erő	0% v. 10% v. 20%	0% v. 20%**
Futamidő	24 hónap (4 hónap opciós 0%THM-mel)	10 hónap
THM	0% - 37,35%	0%

** 20% minimum saját erő 300.000. forint felett.

12. 2005. február 14.-től az alábbi hitelkonstrukciók voltak elvileg elérhetőek az eljárás alá vont vállalkozások üzleteiben.

-	„0% THM OPCIO”	„0% kamat, 0% THM...”*	„Akció 29”
Kölcsön összege	59.990. – 2.000.000.	25.000. – 300.000.	20.000. – 1.000.000.
Minimum saját erő	0% v. 10% v. 20%	0 %	0% v. 20%**
Futamidő	24 hónap (4 hónap opciós 0%THM-mel)	10 hónap	10 hónap
THM	0% - 37,35%	0%	0%

* A „0% kamat, 0% THM...” hitelkonstrukció csak meghatározott termékek esetében volt elérhető.

** 20% minimum saját erő 300.000. forint felett.

II. A vizsgálati jelentés

13. A vizsgáló jelentésében részben az eljárás megszüntetését, részben pedig a jogsértés megállapítását javasolta, bíróság kiszabásának mellőzésével.
14. A vizsgálat tárgyává tett hitelkonstrukciókat a Beneficial Rt. biztosította. A meghirdetett konstrukciókra vonatkozóan az egyeztetéseket a BRAVOTECH Kft. folytatta, a pénzügyi közvetítói tevékenységre vonatkozóan az ELEKTRO-QUALITY Kft. és a Beneficial Rt. között jött létre megállapodás.
15. A BRAVOTECH Kft. és a Beneficial Rt. között létrejött megállapodás alapján egy meghatározott keret erejéig biztosít a Beneficial Rt. hitellehetőséget a fogyasztók részére. A csatolt adatok alapján a keretet mintegy 75%-ig vették igénybe az üzletek, azaz még reális lehetőségük lett volna további hitelek közvetítésére. A hitelkeret a teljes hálózat részére került megállapításra.
16. A "0% kamat, 0% THM..." esetében a "0% THM opció"-tól eltérően tartalmazta a reklámújság a "visszavonásig érvényes" megjegyzést. Az egyes üzletek részére ugyan megállapítottak hálózaton belül kereteket, ezeket azonban egyrészt a Beneficial Rt. nem vezette, másrészt hálózaton belül is iránymutató jelleggel alkalmazták csak. A keret túllépése esetén az adott üzlet informálta a központi hitel koordinátort a hálózat részére rendelkezésre álló hitelkeret alakulásának figyelemmel kísérése érdekében. A nyilvántartások alapján több üzlet is közvetített az előirányoztnál magasabb összegű hiteleket.
17. A vizsgáló megállapítása szerint a BRAVOTECH Kft. által kiadott reklámújság a "0% THM" konstrukció esetében tévesen tartalmazta egyrészt a konstrukció elérhetőségének kezdetét, mivel az nem február 12-től, hanem 14-től volt igényelhető, másrészt a kölcsön minimális összegét, miszerint az 30.000 forinttól volt igényelhető, lévén 25.000 forintot tartalmaz az erről rendelkező hirdetmény.
18. Az áru, azaz a feltüntetett SAMSUNG termékek hitellel történő értékesítésének lényeges tulajdonsága a hitel elérhetőségének kezdő időpontja, illetve az esetleges korlátai, így ezzel összefüggésben:
 - a "0% THM opció" konstrukció tekintetében a valós helyzetnek megfelelően adott korlátozás nélküli elérhetőségről tájékoztatást a reklámújság, akkor is, ha esetileg a szóbeli tájékoztatás során ismertetési, értékesítési nehézségek felléphetnek,
 - a "0% kamat, 0% THM..." konstrukciónál:
 - a "visszavonásig érvényes" tájékoztatás révén tudomást szerezhettek a fogyasztó arról, hogy az igénybevételi lehetőség korlátozott mértékben érvényes,
 - ugyanakkor tévesen tüntette fel az érvényesség kezdetét és a minimális hitelösszeget.
19. A Tpv. III. fejezetének alkalmazása körében azok a magatartások bírnak relevanciával, amelyek alkalmasak arra, hogy a fogyasztói döntés tisztességtelen befolyásolása révén sérelmet okozzanak a gazdasági versenyben az áruk (szolgáltatások), illetve vállalkozások közötti választással összefüggésben. A fentiek alapján a "0% kamat, 0% THM..." konstrukció érvényességének kezdetére és a

minimum hitelösszeg tekintetében közzétett tájékoztatások a vizsgáló szerint alkalmasak a Tpvt. 8.§-ban foglalt tilalmak megsértésére.

III. Az eljárás alá vont álláspontja

20. Eljárás alá vontak álláspontja szerint nem történt jogsértés kampányuk meghirdetése során. A meghirdetett akció 2005. február 12-i, illetve a "0% kamat, 0% THM..." konstrukció 2005. február 14-i érvényességének kezdete között a Beneficial Rt. egy korábbi "0% THM" konstrukcióját, illetve az OTP Bank Rt. Akció 29 konstrukcióját vehették igénybe a fogyasztók. Utóbbit az akció ideje alatt is közvetítették az üzletek, amelynek főbb jellemzői az alábbiak. A kölcsön összege 20.000-1.000.000 forint, saját erő mértéke 300.000 forint alatt 0%, 300.000. forint felett 20%, futamidő 10 hónap, THM 0%.
21. A hirdetési újságban feltüntetett konstrukcióknál alapvetően nem jelölték meg, hogy melyik bank nyújtja, mivel több bank is nyújt hasonló konstrukciót, és magának a forgalmazónak, azaz ügynöknek is érdeke, hogy akár egy más bank által nyújtott konstrukciót is felajánlhasson az ügyfélnek. Ez az oka, hogy ebben a formában jelentetik meg a hirdetéseiket, tekintettel arra is, hogy egyes bankoknál bizonyos forgalmi adatokat is el kell érniük egy-egy hónapon belül az ügynököknek.
22. A kereskedők a konstrukciók megismertetését, az igénylések továbbítását végzik, maga a hitelbírálat a pénzügyi intézet kompetenciája, amennyiben a kérelem elutasításra kerül, erre ráhatással nem bírnak.

IV. Jogi háttér

23. A Tpvt. 8. § (1) bekezdése alapján tilos a gazdasági versenyben a fogyasztókat megtéveszteni. A (2) bekezdés a) pontja alapján fogyasztók megtévesztésének minősül többek között, ha az áru ára, lényeges tulajdonsága tekintetében valótlan tény vagy valós tény megtévesztésre alkalmas módon állítanak, vagy az áru lényeges tulajdonságairól bármilyen más, megtévesztésre alkalmas tájékoztatást adnak. A (2) bekezdés c) pontja alapján a fogyasztók megtévesztésének minősül különösen, ha az áru értékesítésével, forgalmazásával összefüggő, a fogyasztó döntését befolyásoló körülményekről - így különösen a forgalmazási módról, a fizetési feltételekről, a kapcsolódó ajándékokról, az engedményekről, a nyerési esélyről - megtévesztésre alkalmas tájékoztatást adnak.
24. A Tpvt. 77.§-a (1) bekezdésének j) pontja értelmében az eljáró versenytanács határozatában a 72.§ (1) bekezdésének a) pontja szerint az eljárást megszünteti. A Tpvt. 72.§-a (1) bekezdésének a) pontja szerint az eljáró versenytanács a vizsgáló jelentése alapján az eljárást megszünteti, ha nem látja indokoltnak annak folytatását, illetve megállapítja, hogy az eljárás alá vont ügyfél a törvénybe ütköző magatartás hiányában nem marasztalható el.

V. A Versenytanács döntése

25. Annak eldöntéséhez, hogy a versenyfelügyeleti eljárás tárgyát képező magatartás a Tpv. 8. §-ába ütközik-e, vizsgálni kell különösen az állítás valóság tartalmát, hogy az az áru lényeges tulajdonságára vonatkozik-e.
26. A THM a kölcsönt felvevő fogyasztók számára egységesített formában megmutatja, hogy mekkora kiadást jelent az adott kölcsön törlesztése. A mutató a kamatokon kívül tartalmazza minden más költség, jutalék számított hatását is, elősegítve a különböző feltételek összehasonlítását, a piac áttekinthetőségét.
27. A Versenytanács egységes gyakorlata alapján a fogyasztók felé irányuló tájékoztatással szemben követelmény, hogy annak alapján a fogyasztó reális képet alkothasson az adott termékről. Az áruvásárlási kölcsönök esetében a kamatszintre, illetőleg a THM-re, valamint a törlesztőrészek számára és mértékére vonatkozó információknak nagy jelentőségük van és a termék (áruvásárlási kölcsön) olyan lényeges tulajdonságainak minősülnek, amelyek vonatkozásában megvalósulhat a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolása.
28. A Versenytanács a 8. és 9. pontokban ismertetett magatartások kapcsán megállapította, hogy a „0%THM opció” elnevezésű hitelkonstrukció esetében az eljárás alá vont vállalkozások jogsértést nem valósítottak meg, ugyanis a hirdetési újságban megjelent információ a valós tényeknek megfelelt és az adott tájékoztatás pontos volt. A 8. pontban ismertetett reklámszöveg esetében megállapítható, hogy 2005. február 14. napjáig egy, míg a későbbiekben kettő olyan hitelkonstrukció volt elvileg elérhető az eljárás alá vont vállalkozások üzleteiben, amelyek megfeleltek az adott reklámban foglaltaknak.
29. A vizsgálati jelentés szerint február 12. és 14. között nem volt elérhető a „0%kamatt, 0% THM...” hitelkonstrukcióval teljes mértékben azonos szolgáltatás, továbbá tévesen volt meghatározva a minimum hitelösszeg is. Jelen ügyben azonban a Versenytanács azt vizsgálta, hogy az adott információ, amely eljutott vagy eljuthatott a fogyasztóhoz, alkalmas volt-e a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolására. Ebben a tekintetben pedig azt kellett elsősorban felderíteni, hogy a fogyasztó számára megjelent információ tartalmazott-e olyan adatokat, amely őt a Tpv. 8. §-ába ütköző módon befolyásolta volna.
30. Bár megállapítható, hogy az OTP Rt. által folyósított „Akcio 29” elnevezésű és a Beneficial Rt. által folyósított „0 % kamatt, 0 % THM...” elnevezésű hitelkonstrukciók nem rendelkeztek teljesen azonos kondíciókkal, azonban lényeges és a fogyasztói döntéseket elsősorban befolyásoló jellemzőiket tekintve megegyeztek és egyben megfeleltek a kifogásolt reklámban foglalt információknak is, így irreleváns, hogy az utóbbi csak február 14-től volt elérhető. A rendelkezésre álló információk alapján az eljárás alá vont vállalkozások üzleteiben február 14. napjáig is folyósítottak olyan hiteleket, amelyek 0 % THM-mel rendelkeztek. A rendelkezésre álló adatok alapján pedig annak sem volt jelentősége, hogy a reklám szövegében a minimum hitel összege 30.000. forintban lett meghatározva, ugyanis a reklámújságban minden termék ára meghaladta a 30.000. forintot.

31. Figyelemmel a fentiekre a Versenytanács a versenyfelügyeleti eljárást a Tpv. - a törvény 77.§-a (1) bekezdésének j) pontja által felhívott - 72.§ (1) bekezdése a) pontja alapján megszüntette és a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.
32. A Versenytanács a határozatát a Tpv. 73. §-ára tekintettel tárgyalás tartása nélkül hozta meg.
33. A határozat elleni jogorvoslati jogot a Tpv. 83.§-ának (1) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2005. szeptember 27.